

Alver kommune
Havnevegen 41 A
5918 FREKHAUG

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hege Brekke Hellesøe, 5557 2352
Janne Weltzien Listhaug, 55572139
Aase Bruntveit Njøs, 57643106

Uttale til planprogram for kommunedelplan for oppvekst i Alver kommune

Vi viser til brev frå kommunen datert 11.09.2020. Saka gjeld offentleg ettersyn av planprogram for kommunedelplan for oppvekst.

Kommunedelplan for oppvekst er prioritert i planstrategien for Alver kommune 2020-2024, og planen vil utdjupe føringar frå samfunnsdelen samstundes som den synleggjer rammer, behov og utviklingstrekk for fagområdet.

Fylkesmannen si vurdering

Fylkesmannen er positiv til at kommunen prioriterer å utarbeide ein kommunedelplan for oppvekst. Planen skal leggje FN sine berekraftsmål til grunn. Det er i planprogrammet nokre dømer på tema/ målsettingar/ satsingsområde som er satt opp som ei punktliste utan utdjupe. Det er difor litt vanskeleg å vite kva som ligg i punkta.

Ei god overordna og heilskapleg planlegging, vil kunne medverke til at barn og unge får eit godt tenestetilbod, og utsette barn vil kunne få hjelp på eit tidleg tidspunkt. Dette gjeld også universell utforming, møteplassar, uteareal og tilgang til grøne område nær barnehagar, skular og andre institusjonar. Slike stader gir gode opplevingar og kjensler av å høyra til. Med samlokalisering av ulike offentlege og private funksjonar og aktivitetar, kan ein få til god utvikling i eit lokalsamfunn og styrkje moglegheta til å realisere det økonomisk.

Folkehelse

Etter folkehelselova skal kommunen ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkninga og dei positive og negative faktorane som kan verke inn på denne. I planprogrammet til kommunedelplanen viser de til utfordringsdokument og strategidokument. Etter det vi forstår er det også utarbeidd ei [folkehelseoversikt for Alver](#). Vi tilrår at denne også blir nytta i arbeidet med å utforme overordna mål og strategiar for folkehelsearbeidet i kommunedelplanen slik at folkehelseomsyn blir kjent og teke hand om tidleg i planprosessen.

I folkehelseoversikta viser de til framleis vekst i folketalet og at befolkningssamansetninga er kjenneteikna av mange barn og unge vaksne. Mellom 22 og 29 prosent av ungdomsskulerelevane i Alver er ganske eller mykje plaga av einsemd, og for elevane ved Knarvik vidaregåande er det 30 prosent. Prosentdelen som melder om mobbing blant ungdomsskulerelevane er også høg i dei tre tidlegare kommunane. Dette er eksemplar på utfordringar vi ventar at de tek med dykk inn i planarbeidet. Sentralt i folkehelselova og folkehelsearbeidet er utjamning av sosiale skilnader i helse. Det er positivt at de har mål om utjamning av sosial ulikskap blant barn og unge og vil følgje dette opp gjennom satsingsområda de har lista opp. Barn og unge skal ha moglegheiter og utfordringar som gir ein meningsfylt oppvekst, uansett bustad og sosial og kulturell bakgrunn. Les meir i [rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging](#), og [retteleiaren Barn og unge i plan og byggesak](#).

Medverknad

Det står i planprogrammet at ein legg opp til stor grad av medverknad, men den er elles lite konkret på korleis og kven som skal involverast. Vi meiner planprogrammet bør vere meir konkret på dette temaet.

Når det gjeld barn og unge har kommunen eit særleg ansvar for å sikre aktiv medverknad frå grupper som treng spesiell tilrettelegging, (jf. § 5.1 i plan- og bygningslova – pbl.). Kommunen skal visa korleis barn og unge sine interesser vert ivaretekne. I planarbeid er det viktig at barn og unge får moglegheit til å få fram sine synspunkt, ynskje, behov og bli inkluderte på sine eigne premisser. Barn og unge er viktige informantar til korleis areal blir brukt, og barnetråkk kan vere eit godt verktøy til registrering. Kommunane kan også gjennomføre spørjeundersøkingar eller eigne møter med barne- og ungdomsgrupper.

Handlingsdel

Det står ingenting i planprogrammet om handlingsdelen. Vi minner difor om at kommunedelplanar for temaa eller verksemdsområde skal ha ein handlingsdel, som viser korleis planen skal følgjast opp jf. pbl. § 11-2 3. ledd. Handlingsdelen skal vise til konkrete tiltak for gjennomføring innanfor kommuneplanperioden på fire år, jf. lovkommentaren til plandelen av plan- og bygningslova (revidert utgåve 2020). Det er viktig å utarbeide ein handlingsdel med tydeleg ansvarsfordeling i den kommunale administrasjonen, for å sikre forplikting og et dokument som blir styrande for utviklinga i kommunen.

Vi meiner også at det er lurt å kople planen til arealdelen i kommuneplanen. Dette er eit viktig verkemiddel for mellom anna å sikre gode oppvekstvilkår, som tilstrekkeleg med leikeområde av god kvalitet, grønstruktur og nærturområde, nærleik til skule og barnehage og andre servicetilbod og trafiksikker framkomst for mjuke trafikantar.

Vi ønskjer lukke til med det vidare planarbeidet!

Med helsing

Nils Erling Yndesdal
avdelingsdirektør

Hege Brekke Hellesøe
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent